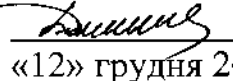

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Допускається до захисту
завідувач кафедри фінансів, банківської
справи та страхування

доцент О.О. Драган
«12» грудня 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «ЗЕМЛЯ ТОМИЛІВСЬКА»)

Виконав:

Сич Владислав Ігорович

(підпис)

Керівник:

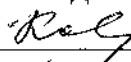
доцент Герасименко Ірина Олександрівна

(підпис)

Рецензент:

доцент Коваль Надія Володимирівна

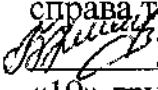
(підпис)

Я, Сич Владислав Ігорович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛЮЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Затверджую гарант ОПШ
«Фінанси, банківська
справа та страхування»
 доцент І.В. Артімонова
«19» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Сичу Владиславу Ігоровичу

Тема: «Антикризове фінансове управління підприємством (за матеріалами ТОВ «Земля Томилівська»)».

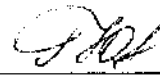
Перелік питань, що розробляються в роботі: визначити сутність антикризового фінансового управління підприємством; дослідити передумови кризових явищ та обґрунтувати структуру організаційно-економічного механізму антикризового управління; узагальнити методичні підходи оцінки ефективності механізму антикризового фінансового управління підприємством; здійснити організаційно-господарську характеристику ТОВ «Земля Томилівська»; провести оцінку ефективності механізму антикризового управління підприємством; розробити стратегії антикризового управління підприємством; запропонувати намірами вдосконалення заходів по запобіганню виникнення криз на ТОВ «Земля Томилівська».

Вихідні дані: фінансова звітність ТОВ «Земля Томилівська».

Календарний план виконання роботи

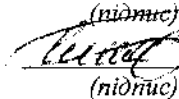
Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник

доцент І.О. Герасименко

Здобувач

(підпис)

В.І. Сич

Дата отримання завдання «21» грудня 2022 року

РЕФЕРАТ

Сич В.І. «Антикризове фінансове управління підприємством (за матеріалами ТОВ «Земля Томилівська»)»

Досліджено сутність антикризового фінансового управління підприємством, передумови кризових явищ та обґрунтовано структуру організаційно-економічного механізму антикризового управління, стратегії антикризового управління підприємством та напрями вдосконалення заходів по запобіганню виникнення криз на ТОВ «Земля Томилівська».

Використано методи: діалектичний, логічний, метод аналогій, узагальнення, наукової абстракції, порівняльний аналіз – для вивчення та узагальнення теоретико-методичних засад антикризового фінансового управління підприємством; для аналізу і систематизації методичних підходів до оцінювання ефективності механізму антикризового фінансового управління на підприємстві; методи економіко-статистичного аналізу, порівняння – для дослідження антикризового потенціалу; методи екстраполяції, економіко-математичного моделювання – для обґрунтування і прогнозування показників оцінювання ефективності механізму антикризового управління.

Встановлено, що механізм антикризового фінансового управління як сукупність взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих елементів сприяє виявленню, недопущенню та подоланню криз, під впливом дії факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Ефективність механізму антикризового фінансового управління визначається наступними критеріями: швидкість реагування на ймовірні прояви кризи; системне використання заходів антикризового фінансового управління; узгодженість антикризових заходів з метою їх здійснення через вибір форм механізму антикризового управління.

Зроблено висновок, що для успішного подолання складних і глибоких кризових ситуацій, необхідні ефективні управлінські рішення та дії. Ефективність та результативність всіх рішень можна забезпечити за допомогою створення служб контролінгу і групи антикризового управління з урахуванням теоретичних засад цільового та процесного підходів, необхідність створення яких викликана кризовим станом більшості сільськогосподарських підприємств.

Одержані результати можуть бути використані у розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення антикризового фінансового управління ТОВ «Земля Томилівська».

Магістерська робота містить 86 сторінок, 16 таблиць, 7 рисунків, список використаних джерел з 58 найменувань, додатків.

Ключові слова: антикризове фінансове управління, механізм антикризового управління, криза, стратегічне антикризове управління, ефективність антикризового управління підприємством.

ANNOTATION

Sych V. «Anti-crisis financial management of the enterprise (based on the materials of «Zemlya Tomylivska» LLC)»

The essence of anti-crisis financial management of the enterprise, the prerequisites of crisis phenomena, and the structure of the organizational and economic mechanism of anti-crisis management, strategies of anti-crisis management of the enterprise and directions for improving measures to prevent the occurrence of crises at «Zemlya Tomylivska» LLC were substantiated.

The following methods were used: dialectical, logical, method of analogies, generalization, scientific abstraction, comparative analysis – to study and generalize the theoretical and methodological principles of anti-crisis financial management of the enterprise; for the analysis and systematization of methodical approaches to evaluating the effectiveness of the anti-crisis financial management mechanism at the enterprise; methods of economic and statistical analysis, comparison – for the study of anti-crisis potential; methods of extrapolation, economic-mathematical modeling – for substantiation and forecasting of indicators for evaluating the effectiveness of the anti-crisis management mechanism.

It has been established that the mechanism of anti-crisis financial management as a set of interconnected and complementary elements contributes to the detection, prevention and overcoming of crises under the influence of external and internal environmental factors. The effectiveness of the anti-crisis financial management mechanism is determined by the following criteria: speed of response to probable manifestations of the crisis; systematic use of anti-crisis financial management measures; consistency of anti-crisis measures with the aim of their implementation through the choice of forms of the anti-crisis management mechanism.

It was concluded that effective management decisions and actions are necessary to successfully overcome complex and deep crisis situations. The effectiveness and efficiency of all decisions can be ensured by the creation of controlling services and anti-crisis management groups, taking into account the theoretical foundations of target and process approaches, the need for which is caused by the crisis state of most agricultural enterprises.

The obtained results can be used in the development of practical recommendations for improving the anti-crisis financial management of «Zemlya Tomylivska» LLC.

The master's thesis contains 86 pages, 16 tables, 7 figures, a list of used sources with 58 names, appendices.

Key words: anti-crisis financial management, mechanism of anti-crisis management, crisis, strategic anti-crisis management, effectiveness of anti-crisis management of the enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	8
1.1. Сутність антикризового фінансового управління підприємством	8
1.2. Організаційно-економічний механізм антикризового фінансового управління підприємством	18
1.3. Методичні підходи оцінки ефективності механізму антикризового фінансового управління підприємством	27
Висновки до розділу 1	36
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ТОВ «ЗЕМЛЯ ТОМИЛІВСЬКА»	38
2.1. Організаційно-господарська характеристика ТОВ «Земля Томилівська»	38
2.2. Оцінка фінансового стану підприємства	45
2.3. Аналіз ефективності антикризового управління підприємством	51
Висновки до розділу 2	58
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	60
3.1. Розробка стратегій антикризового фінансового управління ТОВ «Земля Томилівська»	60
3.2. Вдосконалення заходів по запобіганню виникнення криз на ТОВ «Земля Томилівська»	67
Висновки до розділу 3	76
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ	87

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г.М. Антикризове регулювання руху грошових потоків суб'єктів господарювання: монографія / Азаренкова Г.М., Піскунов Р.О., Гойхман М.І. – Київ: УБС НБУ, 2014. – 238 с.
2. Багрова І.В. Складові та фактори конкурентоспроможності / Багрова І.В., Нефедова О.Г. // Вісник економічних наук України. – 2017. – №1. – С. 11-16.
3. Батракова Т.І. Рання діагностика та фінансовий аналіз стану підприємства як частина антикризисного управління / Батракова Т.І., Конєв В.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2016. – Вип. 17(2). – С. 57-59.
4. Білопольский М.Г. Концепція антикризового управління процесом створення цінності промислових підприємств / Білопольский М.Г., Безгін К.С. // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2016. – № 2. – С. 41-46.
5. Білопольський М.Г. Обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: сучасний стан та напрями вдосконалення: монографія / Білопольський М.Г. – Донецьк, 2013. – 217 с.
6. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник / Василенко В.О. – К.: ЦУЛ, 2003. – 503 с.
7. Вечеров В.Т. Функціональні можливості застосування методу декомпозиції проблем в умовах антикризового управління підприємством / Вечеров В.Т., Шапа Н.М., Льюшина К.О. // Економічний простір. – 2017. – № 117. – С. 152-160.
8. Воробйов В.І. Удосконалення методичного забезпечення антикризового управління на підприємствах видавничо-поліграфічної галузі: монографія / Воробйов В.І., Штангрет А.М., Петрашова О.М. – К.: УкрНДІСВД, 2010. – 295 с.
9. Воронкова В.Г., Ажажа М.А., Білогур В.Є. та ін. Філософія антикризового державного управління: теоретико-методологічний контекст.

Запоріжжя : Запорізька Державна Інженерна Академія, 2014. 290 с.

10. Воронкова Т.Є. Формування системи антикризового управління підприємством у сучасних умовах господарювання / Воронкова Т.Є., Грищук К.В. // Економіка та держава. – 2017. – № 5. – С. 82-84.

11. Гончаренко І.М. Впровадження стратегії виживання в систему антикризового управління торговельних підприємств в Україні / Гончаренко І.М. // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. – 2016. – № 4. – С. 69-75.

12. Грабовецький Б.Є. Планування та економічне прогнозування : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2013. 66 с.

13. Герасименко І.О., Сич В.І. Аналіз фінансового стану аграрних підприємств. VIII Міжнародна науково-практична конференція «Modern problems of science, education and society», Київ, 9-11.10.2023 р. С. 974-977.

14. Гудзь О.Є. Парадигма побудови системи антикризового управління підприємством / Гудзь О.Є., Старинець О.Г. // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – 2017. – № 1. – С. 11-19.

15. Джеджула В.В. Оцінювання ефективності антикризового управління підприємства за умов інноваційного розвитку / Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю., Оранська Н.О. // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 11. – С. 10-14.

16. Дудник О.В. Стратегії мінімізації ризиків в системі антикризового управління / Дудник О.В., Смігунова О.В., Богомолова К.С. // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2017. – Вип. 185. – С. 191-200.

17. Економічна енциклопедія: у 3-х т. / уклад. Б.Д. Гаврилишин, О.А. Устенко та ін., – Т. 2. – К.: Академія, 2011. – 848 с.

18. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» від 20.12.2016 № 1791-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1791-19>

19. Захаренко Н.С. Проблеми та заходи щодо антикризового управління підприємствами в нестабільних умовах / Захаренко Н.С. // Вісник Одеського НУ. Серія: Економіка. – 2016. Т. 21, – Вип. 7(1). – С. 90-94.

20. Зверук Л.А. Антикризове управління підприємством в умовах інноваційного розвитку / Зверук Л.А., Давиденко Н.М. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2017. – № 1(2). – С. 69-75.

21. Іванов Ю.Б. Інтеграційний розвиток суб'єктів господарювання: теоретичне обґрунтування та організація управління: монографія / Іванов Ю.Б., Пилипенко А.А. – Харків: Інжек, 2012. – 397 с.

22. Карамишев, Д.В. Управління ризиками. Антикризове управління : навч. посіб. / Д.В. Карамишев, Д.Р. Зоїдзе, І.О. Кононов. – Х., 2014. – 300 с.

23. Коваленко О.В. Антикризове управління: теорія, методологія та механізми реалізації: монографія / Коваленко О.В. – Запоріжжя : ЗДІА, 2011. – 466 с.

24. Комарницький І. Ф. Антикризове управління підприємством: теорія та практика : навч. посіб. / І. Ф. Комарницький, Ю. О. Терлецька; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Вид. 2-е, стер. – Чернівці : ЧНУ, 2012. – 243, [4] с.

25. Костирко Р.О. Контроль і аналіз в системі управління економічним потенціалом господарюючого суб'єкта: методологія та організація: монографія / Костирко Р.О. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. – 728 с.

26. Линник О.І. Антикризове управління на вітчизняних та закордонних підприємствах: теорія, діагностика кризового стану, соціально-економічні аспекти управління: монографія / Линник О.І., Смолвик Р.Ф., Юр'єва І.А. – Х.: Підручник НТУ «ХП», 2013. – 543 с.

27. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством в умовах економіки знань та інтелектуалізації менеджменту / Лігоненко Л.О. // Економічний форум. – 2016. – № 1. – С. 161-170.

28. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / Лігоненко Л. О., Тарасюк М.В., Хіленко О.О. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 377 с.

29. Манів З.О. Економіка підприємства : навч. посіб. / Манів З.О., Луцький І.М. – К.: Знання, 2014. – 580 с.

30. Мариненко Н.Ю. Організація управління адаптивним розвитком суб'єктів господарювання в сучасних ринкових умовах: монографія / Мариненко Н.Ю. – Тернопіль: Паляниця В.А., 2016. – 311 с.

31. Масенко Б.П. Антикризове управління: навч. посіб. / Масенко Б.П., Афонченкова Т.М. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 264 с.

32. Масловська Л.Ц. Формування системи антикризового управління сільськогосподарських підприємств / Масловська Л.Ц., Головач К.С. // Агросвіт. – 2017. – № 9. – С. 12-17.

33. Мельниченко О.О. Визначення економічної сутності кризи підприємства та основних її видів / Мельниченко О.О. // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2015. – № 2. – С. 16-22.

34. Мокряк К.В. Інноваційна діяльність в концепції системи антикризового фінансового управління підприємством / Мокряк К.В. // Молодий вчений. – 2016. – № 4. – С. 142-146.

35. Нусінов В.Я. Діагностика кризи в системі антикризового управління підприємствами: монографія / Нусінов В.Я.– Кривий Ріг: Чернявський Д.О., 2011. – 405 с.

36. Омелянович Л.О. Адаптивне антикризове управління фінансовими ресурсами торговельних підприємств: монографія / Омелянович Л.О., Чмирис С.В. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 277 с.

37. Пенська І.О. Формування ефективної системи антикризового фінансового управління на підприємстві / Пенська І.О., Баскович Д.В. // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2017. – № 1. – С. 145-150.

38. Поважний О.С. Антикризове управління економічною безпекою : монографія / О.С. Поважний, Н.М. Ткачова, В.Л. Пілюшенко: Донец. держ. ун-т упр. Донецьк : ВІК, 2010. – 309 с.

39. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

40. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств. Підручник / А.М. Поддєрьогін – К.: КНЕУ, 2015. – 460 с.

41. Пономаренко Т.В. Прогнозування імовірності банкрутства в контексті оцінювання економічної стійкості підприємства. Економічний аналіз. 2016. № 2 (Т. 23). С. 160-168.

42. Попит на сільгосптехніку в Україні великий, але відкладений. URL: <http://infoindustria.com.ua/popit-na-silgosptehniku-v-ukrayini-velikiy-ale-vidkladeniy/>.

43. Портна, О. В. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / О. В. Портна, Н. Ю. Єршова, І. А. Юр'єва. – Львів : Магнолія 2006, 2016. – 283 с.

44. Сергєєва О.Р. Можливість криз і необхідність антикризового управління на вітчизняних підприємствах / Сергєєва О.Р. // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 1. – С. 70-73.

45. Ситник Л.С. Організаційно-економічний механізм антикризового управління підприємством / Ситник Л.С. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2020. – 503 с.

46. Ситник Л.С. Оздоровлення збиткових підприємств / Ситник Л.С., Бервенова Т.М. // Вісник Хмельницького національного університету. – Економічні науки. – 2014. – № 3(3). – С. 44-50.

47. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ. / Ситник Л.С., Гурова В.О., Шаховалова Є.О. – Вінниця: Нілан, 2016. – 323 с.

48. Ситник Л.С. Антикризова стратегія аграрної сфери в Україні в умовах євроатлантичної інтеграції / Ситник Л.С. // Вісник економічної науки

України. – 2016. – № 2. – С. 166-170.

49. Слободяник А.М. Зарубіжний досвід практичної реалізації антикризових інструментів управління підприємством / Слободяник А.М. // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2017. – Вип. 185. – С. 351-359.

50. Терещенко О.О. Удосконалення фінансового механізму антикризового управління підприємством / Терещенко О.О., Павловський С.В. // Фінанси України. – 2016. – № 6. – С. 108-123.

51. Ткаченко А.М. Криза: сутність, класифікація та причини виникнення / Ткаченко А.М., Калюжна Ю.В. // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Вип.1. Т.1. – С. 122 -126.

52. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ В.Л. Антикризовий механізм сталого розвитку підприємства /ТОВАЖНЯНСЬКИЙ В.Л.–Х.: Віровець А.П. : Апостроф, 2012.–703 с.

53. Череп А.В. Використання економічних інструментів в системі антикризового управління підприємством / Череп А.В., Корженевська В.М. // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 1. – С. 177-187.

54. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // Економіка України. – 2010. – № 1. – С. 4-18.

55. Фінансовий менеджмент : підручник / В. П. Мартиненко, Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. – Львів «Магнолія 2006», 2014. – 344 с.

56. Штангрет А.М. Антикризові технології в управлінні економічною безпекою підприємства / Штангрет А. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. – 249 с.

57. Яременко О. Л. Стратегічне управління суб'єктами господарювання: проблеми теорії та практики: монографія / Яременко О.Л. – Харків: Вид-во НУА, 2013. – 587 с.

58. Ясінський В. Реалізація стратегії і тактики антикризового управління на промисловому підприємстві / Ясінський В. // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2016. – № 3. – С. 199-213.